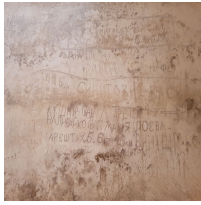


У. І. Бошко

Надвірнянщини історії Музей

НАДВІРНЯНЩИНИ ІСТОРІЇ МУЗЕЙ Засн. наприкінці 1995 – на поч. 1996 як громадський у м. Надвірна Івано-Фр. обл. з ініціативи Надвірнян. осередку Істор.-просвітн. товариства «Меморіал» ім. В. Стуса, райради та райдержадміністрації. Від 2015 – держ.; підпорядк. рай. відділу культури. Осн. мета – відтворення істор. правди про героїчну боротьбу українського народу за незалежність у 1940–50-х рр. на тер. краю. У будинку, де розташ. музей, за часів нім. окупації містилося ґестапо, а 1944–56 – НКВС–КДБ. Спочатку, окрім підвалу, займав також 1-й поверх будівлі та мав назву Музей нац.-визв. боротьби Надвірнянщини. Це був перший в Україні музей, що знаходився в приміщенні колиш. енкаведист. катівні. Поступово збільшили експозиц. площу та розширили темат. спрямування. 2001 експозицію поповнили матеріалами, що розкривають культ.-мист. спадщину співака, бандуриста, уродженця та почес. громадянина Надвірної В. Луціва. Нині музей займає весь будинок та має сучасну назву. Музейні працівники постійно поповнюють фонди новою інформацією та експонатами з історії та побуту Надвірнянщини. Н. і. М. активно співпрацює із закладами освіти краю, проводить екскурсії для вихованців дитсадків, школярів і студентів. На базі музею ведуть дослідн. роботу мистецтвознав-ці. У Н. і. М. зберігають унікал. книги, записи укр. і світ. музики, архівні документи та листи, мист. твори М. Мороза, Я. Гніздовського, О. Заливахи, В. Патика, П. Мегика, Р. Сельського, Г. Крука та ін.; бивень мамонта; козац. люльки, фотографії та особисті речі січових стрільців і вояків УПА, листи в'язнів нацист. і рад. концтаборів. Музей знайомить відвідувачів з історією Надвірної, етнографією краю та нац.-визв. боротьбою українського народу, періодами 1-ї та 2-ї світ. воєн, ниніш. перебігом подій у ході воєн. дій на Донбасі. Однією з найбільш вражаючих є експозиція у підвалі будівлі – кілька тюрем. кімнат, на стінах яких збереглися послання ув'язнених і кров жертв рад. режиму. Постійно проводять виставки нар. митців і художників. Тут експонували твори нар. художниці П. Хоми, фотохудожника В. Пилип'юка, ляльки-мотанки О. Смереки-Малик. Кер. музею: О. Зварчук (1996–2008), Н. Сербенюк (від 2008).

Фотоілюстрації



Рекомендована література

1. Бучко Я. І з'явився музей // Нар. воля. 1996, 24 січ.;
2. Чмелик Р. Багатий дар земляка надвірнянському музею // Укр. думка. 2001, 1 листоп.;
3. Надвірнянщина: хресна дорога народного болю. Ів.-Ф., 2008;
4. Сербенюк Н. Музею історії Надвірнянщини – 20! // Нар. воля. 2015, 4 груд.;
5. Бошко У. Два ювілеї Музею історії Надвірнянщини // Укр. думка. 2016, 1 жовт.

Бібліографічний опис:

Надвірнянщини історії Музей / У. І. Бошко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-70868>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).